

De Vlinderstichting te Wageningen
Jaarrekening 2019

Inhoud

Bestuursverslag

I.	Verslag van het bestuur	4
II.	Verslag van de Raad van Toezicht	5
III.	Hoofdpijnen beleid De Vlinderstichting 2020	6
IV.	Begroting 2020	7
V.	Algemeen	8
VI.	Financiële positie	9

Jaarrekening

VII.	Balans	11
VIII.	Staat van baten en lasten	13
IX.	Kasstroomoverzicht	14
X.	Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen	15
XI.	Toelichting op de balans	16
XII.	Toelichting op de staat van baten en lasten	24
XIII.	Vaststelling door Bestuur en Goedkeuring Raad van Toezicht	27

Overige gegevens

XIV.	Verschillenanalyse	29
XV.	Activelijst	30
XVI.	Overzicht omzetbelasting	31

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bestuursverslag

I. Verslag van het bestuur

Voor u ligt de jaarrekening over 2019 van De Vlinderstichting. Daarin leggen wij verantwoording af over de verkrijging en de besteding van de middelen zoals die in 2019 tot onze beschikking stonden. Met een gezonde financiële balans en een team van deskundige en betrokken medewerkers, die zich vol inzetten voor onze doelstelling, hebben wij een sterke basis voor ons werk.

Missie en visie

Vlinders en libellen zijn een onlosmakelijk onderdeel van de natuur. De Vlinderstichting vindt dat ze daarom overal waar ze thuishoren ook daadwerkelijk te vinden moeten zijn. Zij fungeren als indicatoren voor een gezonde leefomgeving: wanneer het goed gaat met de kenmerkende vlinders en libellen, is de biotoop gezond. Met onze kennis willen wij iedereen ondersteunen die aan de realisatie van een natuur vol vlinders en libellen kan bijdragen.

De basis van ons werk is ons wetenschappelijk onderzoek. Al bijna dertig jaar houdt De Vlinderstichting door de landelijke meetprogramma's vlinders en libellen de trends in het voorkomen van deze soorten in Nederland nauwlettend in de gaten. Dit doen wij in opdracht van het ministerie van LNV, samen met het CBS, in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring. Daardoor weten we dat het helaas nog altijd niet goed gaat met veel soorten in ons land. In ons werk richten wij ons, naast wetenschappelijk onderzoek en monitoring, op educatie en bewustwording, kennisvergroting en advisering over beheer. Wij werken aan een goede leefomgeving voor 'onze' soorten in natuurgebieden, maar ook in bermen, oevers en dijken ('infranatuur'), het boerenland, het stedelijk gebied en particuliere tuinen. Iedereen kan helpen door bij inrichting en beheer rekening te houden met wat vlinders en libellen nodig hebben.

Risico's en onzekerheden

De Vlinderstichting heeft geen structurele inkomsten of subsidies. De basis voor onze financiering ($\pm 10\%$) wordt gevormd door bijdragen van onze (trouwe!) donateurs (> 5.000). Het overgrote deel ($\pm 85\%$) komt uit projectfinanciering, waarvan 20% meerjarig wordt toegekend voor de uitvoering van de meetnetten. Dat betekent dat wij jaarlijks een flink bedrag aan projectgelden (uit opdrachten, overheidssubsidies en bijdragen van fondsen) moeten verwerven. Dit is echter vanaf de oprichting van de stichting het geval geweest, daar is de organisatie op ingericht.

De Vlinderstichting heeft een gezonde financiële basis. Ook in 2019 hebben we eigen middelen kunnen investeren in voor ons doel belangrijke projecten. De continuïteitsreserve - vastgesteld op de helft van de jaarlijkse kosten - is op orde en daarnaast is er nog ruimte voor de inzet van eigen middelen voor investeringen en beschermingsprojecten. Aanvullend daarop hebben we in 2019 weer veel externe middelen kunnen verwerven voor de uitvoering van projecten. Hoe meer instanties, bedrijven, fondsen en mensen bijdragen aan ons werk, hoe meer wij uiteindelijk kunnen bereiken. Wij hebben 2019 afgesloten met een positief saldo van € 143.168.

Wij zijn trots en blij dat wij gesteund worden door onze trouwe donateurs (± 5.500), vrijwilligers en volgers op sociale media (± 75.000), dat fondsen als Prins Bernhard Cultuurfonds, Uyttenboogaart Eliassenstichting en de Nationale Postcodeloterij ons steunen met projectbijdragen en dat tientallen opdrachtgevers en partners hun vertrouwen aan ons geven in de projecten die wij uitvoeren.

Jaarlijks verzoeken wij onze donateurs een extra gift te doen voor een specifiek project. In 2019 hebben wij dit gevraagd voor versterking van de kalkgraslanden in het Limburgse Heuvelland, een gebied waar veel bijzondere vlindersoorten zoals het bruin dikkopje en het dwergblauwtje voorkomen. Dank aan alle gulle gevers!

Aan het eind van deze jaarrekening is de accountantsverklaring van Alfa Registeraccountants uit Nijkerk opgenomen.

Wageningen, 19 april 2020

Titia M. Wolterbeek, directeur/bestuurder

II. Verslag van de Raad van Toezicht

De Vlinderstichting kent een statutair directeur/bestuurder die verantwoording verschuldigd is aan de Raad van Toezicht. Deze ziet onder andere toe op:

- vaststelling van de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag;
- vaststelling en wijziging van de voor enig jaar of reeks van jaren opgestelde beleidsplannen.

De raad bestaat uit minimaal vijf en maximaal zeven personen. De raad kiest uit zijn midden een voorzitter. De zittingstermijn voor raadsleden is 3 jaar, met de mogelijkheid voor verlenging van nogmaals drie jaar. Bij de samenstelling van de raad zoeken we bewust naar een verdeling van aandachtsvelden, waarbij vertegenwoordigers worden gezocht vanuit verschillende beleidsterreinen: vanuit de financiële hoek, minimaal een terreinbeheerder, iemand vanuit het onderzoek en een persoon die meer vanuit een communicatieachtergrond naar het werk van De Vlinderstichting kijkt. Daarnaast zoeken we afhankelijk van de actualiteit vertegenwoordigers vanuit het openbaar bestuur, het bedrijfsleven of andere sectoren uit de omgeving van De Vlinderstichting. In 2019 heeft een wisseling plaatsgevonden van het raadslid met een onderzoeksachtergrond.

De Raad houdt gewoonlijk vier vergaderingen per jaar:

- de voorjaarsvergadering waarin vaak een actueel onderwerp wordt uitgediept;
- de meivergadering waarin de jaarrekening van het afgesloten jaar kan worden goedgekeurd;
- de najaarsvergadering waarin het zesmaandsoverzicht wordt toegelicht;
- en ten slotte een vergadering in november waarin het negenmaandsoverzicht wordt toegelicht en de begroting voor het aankomend jaar voorligt.

In alle vergaderingen zijn het bestuur, het MT en de financieel administrateur aanwezig en zij geven aan de raad een toelichting op actuele ontwikkelingen en inzicht in de orderportefeuille. De voorzitter van de raad houdt regelmatig contact met de directeur/bestuurder, om vroegtijdig op de hoogte te zijn van eventuele onverwachte ontwikkelingen.

In 2019 hebben deze vergaderingen achtereenvolgens plaatsgevonden op 26 maart, 21 mei, 10 september en 26 november. Van elke vergadering wordt een verslag opgesteld dat in de volgende vergadering door de raadsleden - na eventuele wijzigingen - wordt goedgekeurd. De jaarrekening over 2018 is in de vergadering van 21 mei goedgekeurd en de begroting voor 2020 is in de vergadering van 26 november vastgesteld.

Daarnaast is er jaarlijks een andere activiteit waar de raadsleden, het bestuur, het MT en de financieel administrateur ruimte hebben voor onderlinge uitwisseling. In 2019 is hiertoe op 5 juli een bezoek gebracht aan het Nationaal Park de Hoge Veluwe, waar wij op zoek zijn geweest naar de bosparelmoevlinder en het gentiaanblauwtje.

III. Hoofdpijnen beleid De Vlinderstichting 2019

Dankzij de rechterlijke stikstofuitspraak is er veel aandacht voor bewezen effectief natuurherstel. De effectiviteit toont zich door een verbetering in de biodiversiteit, waardoor ons werk extra relevant wordt. Samen met collega-organisaties geven we hier invulling aan.

Monitoring is en blijft de basis onder ons werk. Omdat het agrarisch gebied relatief slecht onderzocht is, hebben we in 2019 samen met landbouworganisatie LTO en met BoerenNatuur een pilot Boeren Insecten Meetnet Agrarisch Gebied (BIMAG) uitgevoerd; dit wordt nu vervolgd in een driejarig project. De data die we dankzij honderden vrijwilligers met de meetnetten verzamelen, gebruiken we niet alleen voor het berekenen van trends, maar zijn ook zeer waardevol voor ecologisch onderzoek. Een voorbeeld daarvan is de inzet van vlinders en libellen als stikstofindicatoren, waar nu extra behoefte aan is.

Eind 2018 is het Deltaplan Biodiversiteitsherstel gepresenteerd. De Vlinderstichting is daar vanaf het begin nauw bij betrokken. Het geeft een gezamenlijke koepel voor onze activiteiten, die met name gericht zijn op het herstel van de biodiversiteit aan vlinders en libellen en – in het verlengde daarvan – de insecten. Het deltaplan richt zich op drie vormen van grondgebruik: natuur, landbouw en openbare ruimte. Dit sluit goed aan op onze aanpak. Het onderdeel openbare ruimte is inmiddels vooral ingevuld door onze Green Deal Infranatuur, waarbij alle belangrijke partners reeds betrokken zijn. Het door ons ontwikkelde Kleurkeur geeft daar momenteel een enorme impuls aan. De landbouw heeft sinds een aantal jaren sterk onze aandacht, vanwege het grote areaal (twee derde van de oppervlakte van Nederland) maar ook vanwege de enorme invloed die onder andere stikstofuitstoot heeft op de omgeving. Daarnaast zijn wij actief op het gebied van stad en tuinen, deze laatste ook om draagvlak te genereren en om mensen zelf handelingsperspectief te bieden.

Wij zijn heel trots en blij dat begin 2020 de Nationale Postcode Loterij drie grote aanvragen op het gebied van biodiversiteit heeft gehonoreerd waar wij bij betrokken zijn: een bijdrage voor het Deltaplan biodiversiteitsherstel (1,5 miljoen euro), een eenmalige financiering voor SoortenNL (1 miljoen euro) en een extra bijdrage voor het project 'Onder het maaiveld' (2,8 miljoen euro). Doordat ook de meetnetten onder het NEM voor vijf jaar gegund zijn betekent dit dat we de komende jaren een zekere projectfinanciering hebben voor € 550.000, voor ons ongekend hoog.

Uiteraard blijven wij onze bestemmingsreserves inzetten voor aanvullende beschermingsprojecten die wij noodzakelijk achten voor de bescherming van vlinders en libellen. Zo blijven wij investeren in onderzoek: zowel op wetenschappelijk niveau (onder andere financiering van hoogleraar 'Ecologie en bescherming van insecten') als, waar nodig, voor het uitvoeren van extra veldonderzoek. Ook advisering, educatie en voorlichting blijven nadrukkelijk pijlers onder ons werk. Ook op de achtergrond zijn wij bezig met een vernieuwingsslag: wij bereiden een overgang voor naar een nieuw administratiesysteem om beter overzicht te kunnen krijgen van de financiële resultaten. Dit hopen wij per 1 juli in gebruik te kunnen nemen.

IV. Begroting 2020

(afgerond op honderden Euro's)

	in €	in €
	Begroting 2020	Begroting 2019
BATEN		
Baten uit eigen fondsenwerving		
Donaties, giften en schenkingen	189.000	190.000
Nalatenschappen	0	0
Opdrachten en bijdragen	1.700.000	1.654.000
Overige baten	51.000	56.000
<i>Totaal baten uit eigen fondsenwerving</i>	<u>1.940.000</u>	<u>1.900.000</u>
Subsidies van overheden	0	0
Rentebaten	0	500
Som der baten	<u>1.940.000</u>	<u>1.900.500</u>
 LASTEN		
Besteed aan doelstellingen		
Projecten	1.712.170	1.670.700
Tijdschrift	71.630	70.700
Afdrachten en bijdragen	24.500	30.600
<i>Totaal besteed aan doelstelling</i>	<u>1.808.300</u>	<u>1.772.000</u>
Wervingslasten baten		
Kosten eigen fondsenwerving	131.700	128.500
Som der lasten	<u>1.940.000</u>	<u>1.900.500</u>
 Saldo van baten en lasten	0	0

V. Algemeen

A. De stichting is statutair gevestigd te Wageningen en is ingeschreven in het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Centraal Gelderland onder nummer 41048624.
De stichting is genaamd: De Vlinderstichting.

B. De akte van oprichting is in 1983 gepasseerd. In november 2001 is een akte houdende statutenwijziging bij de notaris gepasseerd.

C. De stichting heeft ten doel (artikel 3 van de statuten):

Het behoud en herstel van de vlinder- en libellenfauna in Nederland en Europa, door het verwerven en verspreiden van kennis.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- a. het bevorderen van onderzoek;
- b. het uitvoeren van onderzoek;
- c. het geven van voorlichting;
- d. het verstrekken van adviezen.

D. De Raad van Toezicht bestaat op 31 december 2019 uit de volgende personen:

M. de Wit	Voorzitter
J. Berendsen	Algemeen lid
F. ten Cate	Algemeen lid
A. Dielissen	Algemeen lid
J. Erisman	Algemeen lid
G. van Grootheest	Algemeen lid
R. Metzke	Algemeen lid

E. Het bestuur wordt gevoerd door mevrouw T. Wolterbeek.

VI. Financiële positie

Richtlijn Fondsenwervende instellingen

Aangezien De Vlinderstichting is aan te merken als een fondsenwervende instelling, wordt sinds het boekjaar 1999 de Richtlijn Fondsenwervende instellingen (uitgegeven onder verantwoordelijkheid van de Raad voor de Jaarverslaggeving) gevolgd. De jaarrekening is ingericht overeenkomstig de in deze richtlijn opgenomen uitgangspunten en voorschriften.

Baten en lasten

De som der baten was in 2019 totaal	€ 1.896.049
In 2018 bedroeg deze totaal	€ 2.238.211.
De som der lasten was in 2019 totaal	€ 1.752.881
In 2018 bedroeg deze totaal	€ 2.345.157.

Vermogen

Het vermogen van een fondsenwervende instelling heeft een bijzonder karakter. De stichting is gehouden dit vermogen slechts aan te wenden in overeenstemming met de doelstelling waartoe ze in het leven is geroepen.

Per 31 december 2018 bedraagt de continuïteitsreserve € 881.877.

De Vlinderstichting heeft in het jaar 2019 - zoals geprognostiseerd - de reserves voor haar beschermingsdoelstellingen niet aangesproken.

Het is het streven van de Raad van Toezicht en het Bestuur de continuïteitsreserve op een zodanig niveau te houden dat een periode van 6 maanden zonder externe inkomsten kan worden overbrugd. Dit is in 2012 reeds bereikt en sindsdien op orde.

Resultaat boekjaar

Van het positieve resultaat over 2019 ten bedrage van	€ 143.168
is toegevoegd aan de Overige vrije reserves	€ 162.705
Uit de bestemmingsreserve Gentiaanblauwtje is het bedrag onttrokken van	-€ 2.504
Uit de reserve financiering activa is het bedrag onttrokken van	-€ 17.033

Jaarrekening 2019

VII. Balans

ACTIVA

		in €	in €
		31-12-2019	31-12-2018
Vaste activa			
<u>Immateriële vaste activa</u>			
Software en licenties	XI-1	5.301	14.014
<u>Materiële vaste activa</u>			
Huurdersinvestering	XI-2	31.738	34.757
Inventaris	XI-2	<u>17.331</u>	<u>22.632</u>
		49.069	57.389
<u>Financiële vaste activa</u>			
Overige vorderingen	XI-3	1.849	1.849
Vlottende activa			
<u>Voorraden</u>			
Verkoopartikelen	XI-4	17.559	12.377
<u>Vorderingen</u>			
Debiteuren	XI-5	315.508	204.963
Overige vorderingen	XI-5	0	0
Overlopende activa	XI-6	<u>155.803</u>	<u>323.874</u>
		471.311	528.837
<u>Liquide middelen</u>	XI-7	1.675.992	1.268.720
Totaal activa		<u>2.221.081</u>	<u>1.883.186</u>

Balans

		in €		PASSIVA	
		31-12-2019		31-12-2018	
Eigen vermogen					
Reserves:					
Continuïteitsreserve	XI-8	881.877		881.877	
Bestemmingsreserves:	XI-9				
- Reserve financiering activa		54.370		71.403	
- Bestemmingsreserves overigen		87.438		89.942	
Vrij besteedbare reserves:					
- Overige reserve	XI-10	174.584		11.879	
			1.198.269		1.055.101
Langlopende schulden					
Overlopende passiva	XI-11		0		5.007
Kortlopende schulden					
Crediteuren	XI-12	78.641		56.291	
Belastingen en sociale lasten	XI-13	85.476		55.905	
Onderhanden projecten	XI-14	659.256		544.176	
Overige schulden	XI-15	0		0	
Overlopende passiva	XI-16	199.439		166.706	
			1.022.812		823.078
Totaal passiva					
			2.221.081		1.883.186

VIII. Staat van baten en lasten

		in €	in €	in €
		Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
BATEN				
Baten uit eigen fondsenwerving				
Donaties, giften en schenkingen	XII	208.409	190.000	209.870
Nalatenschappen	XII	0	0	1.103
Opdrachten en bijdragen	XII	1.623.602	1.654.000	1.971.216
Overige baten	XII	65.233	56.000	57.818
Totaal baten uit eigen fondsenwerving		1.897.244	1.900.000	2.240.007
Subsidies van overheden	XII	0	0	0
Rentebaten		-1.195	500	-1.796
Som der baten		1.896.049	1.900.500	2.238.211
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen				
Projecten	XII	1.535.585	1.670.674	2.131.428
Tijdschrift	XII	61.841	70.718	62.734
Afdrachten en bijdragen	XII	28.182	30.600	31.529
Totaal besteed aan doelstelling		1.625.608	1.771.992	2.225.691
Wervingslasten baten				
Kosten eigen fondsenwerving	XII	127.273	128.508	118.966
Dotatie bestemmingsreserve				500
Som der lasten		1.752.881	1.900.500	2.345.157
Saldo van baten en lasten		143.168	0	-106.946

BESTEMMING SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Reserves			
Bestemmingsreserve:			
- Reserve financiering activa		-17.033	-4.201
- Bestemmingsreserve overigen		-2.504	-102.745
Overige vrij besteedbare reserve		162.705	0
Totaal mutatie reserves		143.168	0
			-106.946

IX. Kasstroomoverzicht

	2019		2018	
	in €	in €	in €	in €
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo van baten en lasten		143.168		-106.946
Afschrijvingen		23.814		21.839
Mutatie:				
Voorraad verkoopartikelen	-5.182		-3.138	
Onderhanden projecten	115.080		-144.093	
Debiteuren	-110.545		-11.129	
Overlopende activa	168.071		180.422	
Voorziening op onderhanden projecten en projecten voor eigen rekening	0		0	
Crediteuren	22.350		-68.197	
Belastingen en sociale lasten	29.571		4.453	
Overige schulden	0		0	
Overlopende passiva	32.733		-4.551	
		<u>252.078</u>		<u>-46.233</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		419.060		-131.340
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-6.781		-17.637	
Investerings in financiële vaste activa	0		0	
Desinvesteringen in financiële vaste activa	0		0	
		<u>0</u>		<u>0</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-6.781		-17.637
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie langlopende schulden	-5.007		-19.968	
		<u>-5.007</u>		<u>-19.968</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-5.007		-19.968
Mutatie liquide middelen		<u>407.272</u>		<u>-168.945</u>
Liquide middelen per begin boekjaar		<u>1.268.721</u>		<u>1.437.666</u>
Liquide middelen per einde boekjaar		<u>1.675.993</u>		<u>1.268.721</u>

X. Algemene toelichting

Algemeen

Alle bedragen zijn in €.

De jaarrekening wordt opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Dit betekent tevens dat Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven en de andere hoofdstukken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving worden toegepast.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

(Im)materiële vaste activa

De (im)materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

Huurdersinvesteringen	10 jaar
Meubilair en inrichting	5 en 10 jaar
Keukeninventaris	10 jaar
Hardware en software	3 en 4 jaar
Verkoopinventaris	3 en 5 jaar
Telefooninstallatie	3 en 4 jaar

Financiële vaste activa

De overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Voorraden

Deze zijn gewaardeerd tegen de historische kostprijzen, waar nodig onder aftrek van een voorziening van incourantheid.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. De vervaardigingsprijs omvat het directe materiaalverbruik, de directe loonkosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend en een opslag voor indirecte kosten (completed contract methode). Hieronder zijn de bestede kosten van de projecten indien en voor zover de bestede kosten de opbrengsten overschrijden - rekening houdend met het stadium van gereedheid - voorzien. De reeds gefactureerde termijnen worden op de onderhanden werken in mindering gebracht. Indien het totaal van de gefactureerde termijnen het totaal van de onderhanden projecten overschrijdt, is het negatieve saldo opgenomen onder de kortlopende schulden.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde; onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene toelichting vervolg

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Alle opbrengsten worden voor het bruto bedrag onder de baten opgenomen, tenzij dit hoofdstuk uitdrukkelijk anders vermeldt. Kosten die nodig zijn om bepaalde baten te realiseren, worden in de staat van baten en lasten als last gepresenteerd.

Donaties

Donaties worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Giften en schenkingen

Giften en schenkingen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin zij worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet al in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord.

Opdrachten en bijdragen en subsidies van overheden

Opdrachten en bijdragen en subsidies van overheden worden verantwoord in het jaar waarin de met het project samenhangende werkzaamheden zijn afgerond (completed contract methode).

Overige baten

Onder de overige baten worden de opbrengsten van de in het verslagjaar geleverde goederen verantwoord. De opbrengsten voortvloeiende uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Rentebaten

De rentebaten betreffen de van derden ontvangen, respectievelijk aan derden betaalde interest.

Besteed aan doelstellingen

Onder bestedingen aan de doelstellingen wordt verstaan de in het verslagjaar betaalbaar gestelde bedragen in samenhang met de doelstellingen en de aan het boekjaar toe te rekenen uitvoeringskosten.

De directe kosten projecten, niet zijnde uitvoeringskosten projecten, worden verantwoord in het jaar waarin de met het project samenhangende werkzaamheden zijn afgerond (completed contract methode).

Overige lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen voor het overzicht van kasstromen

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

XI. Toelichting op de balans

Vaste activa

in €

1 Immateriële vaste activa

	Totaal
Balans per 1 januari 2019	14.014
Investerings	0
Desinvesteringen aanschafwaarde	0
	14.014
Afschrijvingen	-8.713
Desinvesteringen afschrijvingen	0
	0
Balans per 31 december 2019	5.301

Voor toelichting zie activelijst onder punt XV.

2 Materiële vaste activa

	Huurdersinvestering	Inventaris	Totaal
Balans per 1 januari 2019	34.757	22.632	57.388
Aanschaffingen	2.192	4.589	6.781
Desinvesteringen aanschafwaarde	0	0	0
	36.949	27.221	64.169
Afschrijvingen	-5.211	-9.890	-15.101
Desinvesteringen afschrijvingen	0	0	0
	0	0	0
Balans per 31 december 2019	31.738	17.331	49.068

Voor toelichting zie activelijst onder punt XV.

3 Financiële vaste activa

Overige vorderingen

	31-12-2019	31-12-2018
Waarborgsom	1.849	1.849

Vlottende activa

4 Voorraden

Verkoopartikelen

	31-12-2019	31-12-2018
Verkoopartikelen	17.559	12.377

Toelichting op de balans vervolg

Kortlopende vorderingen	in €	in €
5 Debiteuren	31-12-2019	31-12-2018
Debiteuren	318.508	207.963
Voorziening dubieuze debiteuren	-3.000	-3.000
	315.508	204.963
6 Overlopende activa	31-12-2019	31-12-2018
Nog te factureren projecten	112.578	292.372
Rente opbrengsten	32	335
Overig	43.193	31.166
	155.803	323.873
7 Liquide middelen	31-12-2019	31-12-2018
Kasgeld	4.993	1.012
ING bank 5134425	353.484	195.539
Rabobank 39.70.44.089	327.865	94.384
MoneYou 55.79.96.309	0	52.474
Rabobank 1260.706.001	44.041	44.036
Triodosbank 21.24.88.074	70.773	6.605
Triodosbank 21.23.40.956	470.000	470.000
SNS 94.42.29.921	7.961	7.953
ABN-Amro 47.00.53.941	2.924	3.092
ABN-Amro 47.01.05.135	340.924	340.626
ASN Bank 87.24.54.525 (internetspaarrekening)	53.027	52.998
	1.675.992	1.268.719
Totaal	1.675.992	1.268.719

Toelichting op de balans vervolg

Eigen vermogen	in € 2019	in € 2018
8 Continuïteitsreserve		
Saldo per 1 januari	881.877	881.877
Toevoeging	0	0
	881.877	881.877
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	881.877	881.877

Het is het streven van de Raad van Toezicht en het Bestuur de continuïteitsreserve op een niveau te houden zodat een periode van minimaal 6 maanden (tot maximaal 1 jaar) zonder externe inkomsten kan worden overbrugd.

9 Bestemmingsreserves

Reserve financiering activa

Saldo per 1 januari	71.403	75.604
Toevoeging		
	71.403	75.604
Onttrekking	17.033	4.201
Saldo per 31 december	54.370	71.403

De reserve financiering activa laat het vermogensbeslag zien voor de investeringen in (im)materiële vaste activa ten behoeve van de bedrijfsvoering.

Bestemmingsreserves overigen

Saldo per 1 januari	89.943	192.688
Toevoeging vanuit nalatenschappen	0	0
Toevoeging vanuit overig resultaat	0	0
	89.943	192.688
Onttrekking	2.504	102.745
Saldo per 31 december	87.439	89.943

De bestemmingsreserves is gevormd ten behoeve van de volgende projecten:

Beschermingsstrategie	87.439	87.439
Gentiaanblauwtje (2017)	0	2.504
Saldo per 31 december	87.439	89.943

Toelichting op de balans vervolg

10 Vrij besteedbare reserves

Overige reserve

Saldo per 1 januari	11.884	11.884
Toevoeging vanuit nalatenschap		
Toevoeging vanuit overig resultaat	162.705	
	174.589	11.884
Onttrekking	0	
Saldo per 31 december	174.589	11.884

Langlopende schulden

11 Overlopende passiva

	31-12-2019	31-12-2018
Vooruitontvangen subsidie	0	5.007

Dit betreft een vooruitontvangen subsidie van de Gemeente Ede inzake afkoop ID-regeling. Tot 1 april 2019 viel maandelijks een bedrag van € 1.664 vrij ten gunste van het resultaat.

Hieraan zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- de subsidie is bedoeld voor het dienstverband van een medewerker;
- de werkgever wendt het subsidiebedrag aan om de werknemer ten minste tot aan zijn 66e in dienst te houden (tot 1 april 2019).

Kortlopende schulden

	in €	in €
12 Crediteuren	31-12-2019	31-12-2018
Crediteuren	78.641	56.291

13 Belastingen en sociale lasten

	31-12-2019	31-12-2018
Omzetbelasting, te betalen	43.874	19.501
Loonheffing, te betalen	41.602	36.404
	85.476	55.905

Toelichting op de balans vervolg

14 Onderhanden projecten	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Onderhanden werk	1.284.688	760.093
Voorziening potentieel verlies	-52.657	-3.434
	<u>1.232.031</u>	<u>756.659</u>
Gefactureerde termijnen	-1.891.287	-1.300.835
	<u>-659.256</u>	<u>-544.176</u>
Opgenomen onder de kortlopende schulden	<u>659.256</u>	<u>544.176</u>
15 Overige schulden	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Netto salarissen	<u>0</u>	<u>0</u>
16 Overlopende passiva	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Reservering vakantiegeld	63.101	55.544
Reservering vakantiedagen	69.861	68.276
Vooruitgefactureerde donaties	0	100
Accountantskosten	20.000	20.000
Nog te betalen bedragen projecten	20.113	7.431
Overig	<u>26.363</u>	<u>15.354</u>
	<u>199.438</u>	<u>166.705</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Huren

Per 1 april 2003 is een nieuwe huurovereenkomst aangegaan inzake het pand aan de Mennonietenweg 10 te Wageningen voor de duur van telkens vijf jaar.

Deze overeenkomst is voortgezet voor een aansluitende periode van vijf jaar, momenteel tot en met 31 mei 2023

Het jaarlijkse huurbedrag in 2019 bedroeg € 64.516

Jaarlijks wordt de huurprijs geïndexeerd, op basis van het maandprijsindexcijfer volgens de consumentenprijsindex (CPI), gepubliceerd door het CBS.

Per 1 april 2016 is er een huurovereenkomst aangegaan inzake de huur van een printer voor de duur van 22 termijnen (kwartalen). Het laatste kwartaal is Q2 in 2021.

Het jaarlijkse huurbedrag bedraagt € 15.818.

Gebeurtenissen na balansdatum

Kort na onze Landelijke Dag, waar zeshonderd donateurs en vrijwilligers bijeen waren in Wageningen, werden verregaande beperkingen van kracht vanwege de corona-uitbraak in ons land. Dit heeft ook voor ons werk en onze organisatie consequenties.

Wij hebben intern in kaart gebracht wat de verwachte impact zal zijn op onze omzet. Wij zien dat wij al vroeg in het jaar relatief veel opdrachten binnen hebben (tot maart 2020 aantrekkende markt, mede als gevolg van de aandacht voor stikstof). Omdat de meeste projecten gewoon voortgang kunnen vinden, verwachten wij dat voor 2020 de impact van corona minder dan 20% zal zijn. Een aantal activiteiten worden uitgesteld naar later in het jaar (bijvoorbeeld cursussen) maar kunnen nog wel in 2020 plaatsvinden. Van een enkel project is duidelijk dat het beter is om dit uit te stellen naar volgend jaar. Onze opdrachtgevers zijn veelal overheden, waarbij er geen reden is voor zorg over continuïteit. Daarmee hoeven naar verwachting ook geen aangepaste betalingsregelingen te worden getroffen. Onze liquiditeit is goed, vrijwel al ons vermogen is in de vorm van banktegoeden die direct aanspreekbaar zijn.

In enkele gevallen zijn wij afhankelijk van leveranties uit het buitenland, die vertraging kunnen oplopen (bijvoorbeeld onderdelen voor nachtvlindervallen uit China), maar dat heeft geen ingrijpende consequenties doordat we al voldoende op voorraad hadden. Voor één onderdeel van ons werk zien wij wel grote gevolgen: de levering van koolwitjespakketjes aan scholen. Veel bestellingen zijn in verband met het sluiten van de scholen geannuleerd, wat in de periode maart t/m mei een verwachte omzetsdaling tot gevolg heeft van zo'n 70%. We proberen met verkoop aan particulieren dit iets te beperken; de hoeveelheid extra administratie is alles bij elkaar echter groot. De verkoop van de koolwitjespakketjes is normaal gesproken ongeveer 3% van onze omzet; deze daling heeft daarmee geen grote gevolgen voor de organisatie.

De coronamaatregelen geven vooralsnog geen reden voor het niet verlengen van contracten of het ontslaan van medewerkers. We hoeven dus geen rekening te houden met extra transitievergoedingen. Voor een beperkt aantal medewerkers is het niet haalbaar om de volle werktijd effectief te besteden. Vanwege zorg voor kleine kinderen of ouders zijn zij genooddakt zorgverlof of vrij te nemen. Ook bij de andere medewerkers merken wij dat de impact van de maatregelen energie kost, waardoor de productiviteit iets lager kan zijn. Doordat we voor projectleiders en projectmedewerkers altijd een ruime marge rekenen voor niet-declarabele uren (30%), verwachten wij dat de impact hiervan op de omzet beperkt zal zijn.

Voorwaarde voor de doorgang van ons werk is wel dat onze medewerkers niet massaal en langdurig ziek worden. In de eerste periode (nu vijf weken) van de coronamaatregelen is dit niet het geval. Wij hebben een werkbare vorm gevonden met gedeeltelijk thuiswerken en voor een beperkt aantal medewerkers mogelijkheid om op kantoor te werken, waarbij uiteraard de voorschriften voor gepaste afstand en voldoende hygiëne gevolgd worden. Het MT van De Vlinderstichting bestaat uit drie personen. Eén MT-lid komt sinds de maatregelen niet op kantoor, de twee andere zijn wel veel aanwezig. Betalingen kunnen door twee van de MT-leden worden uitgevoerd; bij ziekte van hen beiden kan de betalingsbevoegdheid worden overgedragen aan het derde MT-lid of indien nodig aan een (senior)projectleider. De administratieve taken kunnen door vijf mensen worden uitgevoerd; alleen wanneer zij allen tegelijk ziek worden, kan de administratie echt tot problemen leiden. Wanneer die situatie zich voordoet, zullen we daar een passende oplossing voor zoeken.

Het veldwerkseizoen is inmiddels weer aangebroken; omdat dit vooral individueel werk is, is er geen reden tot extra zorg. Het ministerie heeft ons laten weten dat monitoring valt onder cruciaal onderzoek en dat er voorlopig geen belemmering is om door te gaan. Mocht er vanwege een algehele lockdown alsnog geen veldwerk kunnen worden uitgevoerd dan zal dat wel bij een aantal projecten tot vertraging zorgen, wat een omzetverlies met zich mee kan brengen van nog eens zo'n 20%. Daar gaan wij echter vooralsnog niet vanuit.

Wel zien wij dat de acquisitiemogelijkheden beperkter zijn doordat projectleiders minder 'wandelgangencontacten' hebben met potentiële opdrachtgevers én omdat we verwachten dat er bij Rijk en provincies een lager budget voor natuur beschikbaar kan zijn. Dit in verband met mogelijke budgetverschuivingen naar herstel van de economie; iets waar wij overigens ook van kunnen profiteren door relevante projecten te acquireren (bijv. combinatie met oplossing van de stikstofcrisis). Projectleiders zijn zich hiervan bewust en zoeken regelmatig telefonisch of digitaal contact met samenwerkingspartners en potentiële opdrachtgevers om de acquisitiekansen die er zijn toch te benutten. Doordat een aantal grote projecten en de NPL-gelden voor de komende jaren zijn toegezegd hebben wij een relatief forse 'vaste' opdrachtenportefeuille, wat ons een stevige basis geeft.

Hoe de coronacrisis zich verder gaat ontwikkelen is onzeker. Onze inschatting op basis van de huidige door de overheid getroffen maatregelen, is dat deze de eerstkomende jaren niet van invloed zullen zijn op de continuïteit van onze stichting. Ook bij een volledige lockdown, waardoor veldwerk niet kan plaatsvinden wat tot vertraging in projecten leidt (dus omzetverlies) en alle medewerkers thuis moeten werken, zijn wij dankzij onze continuïteitsreserve in staat onze continuïteit te handhaven. Hierbij merken we wel op dat de toekomst op dit vlak nog erg onzeker is. Gezien onze gezonde liquiditeits- en solvabiliteitspositie zal naar onze inschatting pas bij een zeer negatief scenario (wanneer de maatregelen verlengd worden naar 2021) onze continuïteit in gevaar komen. Wij gaan derhalve uit van een positieve continuïteitsveronderstelling.

XII. Toelichting op de staat van baten en lasten

	in € Werkelijk 2019	in € Begroting 2019	in € Werkelijk 2018
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving			
<u>Donaties, giften en schenkingen</u>			
Donaties	179.498	165.000	174.720
Giften en schenkingen	28.911	25.000	351.350
	<u>208.409</u>	<u>190.000</u>	<u>526.070</u>
<u>Nalatenschappen</u>			
Nalatenschappen	0	0	1.103
<u>Opdrachten en bijdragen</u>			
Projecten	1.623.602	1.654.000	1.971.216
<u>Subsidies van overheden</u>			
Projecten	0	0	0
<u>Overige baten</u>			
Verkopen kweek	60.000	55.000	54.689
Directe kosten kweek	-8.093	-10.000	-10.801
Verkopen artikelen	42.944	16.000	16.516
Directe kosten artikelen	-29.618	-5.000	-2.586
	<u>65.233</u>	<u>56.000</u>	<u>57.818</u>
LASTEN			
Besteed aan doelstelling			
<u>Projecten</u>			
Directe kosten	-188.988	0	658.547
Uitvoeringskosten eigen organisatie	1.675.350	1.670.674	1.546.552
Mutatie onderhanden werk deel personeelskosten	49.223	0	-73.671
Mutatie voorziening onderhanden werk			
	<u>1.535.585</u>	<u>1.670.674</u>	<u>2.131.428</u>

In de Opdrachten en bijdragen is opgenomen de mei-gift 2019 waar de Vlinderstichting € 15.837,43 voor heeft ontvangen en in een project heeft omgezet.

Vervolg toelichting op staat van baten en lasten

	in € Werkelijk 2019	in € Begroting 2019	in € Werkelijk 2018
<u>Tijdschrift</u>			
Directe kosten	25.020	34.000	28.744
Uitvoeringskosten eigen organisatie	36.821	36.718	33.990
	61.841	70.718	62.734
<u>Afdrachten en bijdragen</u>			
Soorten NL en contributies	12.553	14.000	14.779
Kosten bijzonder hoogleraar	8.500	8.600	8.500
Ondersteuning externe initiatieven	0	3.000	2.750
Afdracht vlinderwerkgroepen	0		500
Stichting Butterfly Conservation Europe	5.000	5.000	5.000
IUCN	629		
NVL (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie)	1.500		
	28.182	30.600	31.529
Wervingskosten baten			
<u>Kosten eigen fondsenwerving</u>			
Directe kosten	-1.600	0	0
Uitvoeringskosten eigen organisatie	128.873	128.508	118.966
	127.273	128.508	118.966

Vervolg toelichting op staat van baten en lasten

Werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers in jaar 2019 bedroeg 23,2 (en voor jaar 2018: 20,4) omgerekend naar fulltime-eenheden.

Uitvoeringskosten eigen organisatie

	in €		in €		in €	
	Werkelijk		Begroting		Werkelijk	
	2019		2019		2018	
Salariskosten	1.205.825		1.180.000		1.074.821	
Sociale lasten	219.881		202.200		203.291	
Pensioenlasten	93.946		105.000		101.370	
Uitzend-/externe krachten	24.218		22.000		31.207	
Ontvangen ziekengeld	-22.420		0		-10.374	
Ontvangen subsidie ID-regeling	-5.007		-5.000		-19.968	
	1.516.443		1.504.200		1.380.347	
Overige personeelskosten	31.617		38.700		39.611	
Administratiekosten	27.146		29.900		32.062	
Advieskosten	737		0		2.348	
Huisvestingskosten	90.779		89.100		89.361	
Reis- en verblijfskosten	11.936		14.900		15.327	
Porti en vracht	6.541		8.700		6.339	
Telefoonkosten	2.304		2.000		1.957	
Kantoorbenodigdheden	2.634		2.300		2.918	
Drukwerk	22.151		25.500		17.406	
Computerkosten	37.990		40.800		34.694	
Verzekeringen	10.225		9.000		5.629	
Algemene kosten	47.780		37.500		40.018	
Bestuurskosten	956		1.000		632	
Afschrijvingen	23.814		22.200		21.839	
Documentatie/abonnementen	7.991		10.100		9.020	
	1.841.044	0	1.835.900	0	1.699.508	0
Verdeeld als volgt:						
Kosten eigen fondswerving	128.873	7,0%	128.508	7,0%	118.966	7,0%
Tijdschrift	36.821	2,0%	36.718	2,0%	33.990	2,0%
Afdeling projecten	1.675.350	91,0%	1.670.674	91,0%	1.546.552	91,0%
Totaal	1.841.044	100,0%	1.835.900	100,0%	1.699.508	100,0%

De verdeling van de uitvoeringskosten van de eigen organisatie is gebaseerd op het tijdsbeslag van de diverse medewerkers over zowel de fondsen wervende activiteiten als de bestedingsdoelen van de organisatie. Hierbij is het tijdsbeslag gewogen gemeten, dat wil zeggen dat het tijdsbeslag is omgerekend naar de daarmee samenhangende salarislasten.